

Regionale Samenwerking Sociaal Domein Flevoland

In Flevoland doen we ons uiterste best om alle inwoners de zorg en ondersteuning te bieden die nodig is.

Om dit te kunnen doen, werken de zes Flevolandse gemeenten samen in het sociaal domein. Samenwerken levert schaalvoordelen op, waarmee we de mogelijkheid krijgen om alle inwoners de benodigde hulp te bieden - lokaal dichtbij huis tot aan de gespecialiseerde vormen van hulp.

De Regionale Samenwerking Sociaal Domein Flevoland richt zich vooral op verschillende onderdelen vanuit de Jeugdwet, zoals specialistische jeugdhulp, jeugdbescherming en de jeugdreclassering. Hiernaast is er ook veel aandacht voor Veilig Thuis Flevoland en de Wmo. Hieronder valt onder andere: maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, beschermd wonen, verslavingszorg, openbare geestelijke gezondheidszorg en het bredere palet van taken op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling.

In deze handreiking staat informatie over de regionale samenwerking; hoe is de samenwerking georganiseerd? Welke opgave spelen er? Wat zijn momenteel de belangrijkste ontwikkelen?

Gemeente Almere

Zeewolde

Hoe werken we samen?

[Hoe hebben we de samenwerking georganiseerd?](#)

[Hoe is de regionale samenwerking geregeld?](#)

[Formele samenwerkingsdocumenten](#)

Zorglandschap en Transformatieopgave

[Zorglandschap jeugd](#)

[Inkoop jeugdhulp met verblijf en overige jeugdhulp](#)

[Programma Zorglandschap Wmo 2020-2026 & Beschermd Wonen](#)

[Maatschappelijke Opvang](#)

[Samenwerking gemeenten, zorgverzekeraar en zorgkantoor](#)

Zorg en veiligheid 0 -100 jaar

[Zorg en Veiligheid](#)

[Huiselijk geweld en kindermishandeling](#)

[Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming Flevoland](#)

(O)GGZ en Verslavingszorg

[Het Regionaal Meldpunt OGGz Flevoland, Vangnet en Advies](#)

[Verslavingszorg](#)

Hoe hebben we de samenwerking georganiseerd?

De strategische agenda

Iedere twee jaar wordt een Bestuurlijk strategische agenda opgesteld. In september 2020 is door het Bestuurlijk Overleg Sociaal Domein de strategische agenda 2020-2022 vastgesteld als regionaal programma sociaal domein Flevoland.

De Strategische agenda 2022 kent vijf prioriteiten:

[Zorglandschap Jeugd](#): Voornaamste doelen: aantal uithuisplaatsingen terugdringen, meer mogelijkheden voor gezinsgerichte opvang (pleegzorg en gezinshuizen) creëren, en meer ambulante alternatieven voor verblijf.

[Zorglandschap WMO](#): Voornaamste doel is om zorg en ondersteuning aan zeer kwetsbare inwoners met ernstige psychische problemen zoveel mogelijk in de eigen woonomgeving te realiseren en minder in instellingen.

[Zorg & Veiligheid](#): Voornaamste doel is een betere aanpak en preventie van geweld in afhankelijkheidssituaties, zoals huiselijk geweld en kindermishandeling. Een optimale samenwerking tussen de veiligheidsketen en de zorgketen is nodig.

[Samenwerking gemeenten, zorgverzekeraar en zorgkantoor](#): Gemeenten willen de samenwerking met het Zilveren Kruis verbeteren om te komen tot betere verbinding van het medische- en het sociale domein.

Samenwerking en overleg met partners: Voor alle opgaven in het sociaal domein geldt dat een nauwe samenwerking met partners en aanbieders noodzakelijk is om te komen tot gewenste transformatie en innovatie.

Samenwerken

“Alles zelf doen is optellen –Samenwerken is vermenigvuldigen” is het leidend principe van de Flevolandse samenwerking. “Om zo te komen tot een (kwalitatief en kwantitatief) toereikend aanbod van zorg en ondersteuning voor onze inwoner.” Samenwerken aan grote maatschappelijke opgaven biedt schaalvoordelen, minder risico's en meer expertise. De kernwaarde in de samenwerking is gezamenlijke verantwoordelijkheid. In de afgelopen jaren is de samenwerking tussen onze gemeenten gegroeid, verstevigd en is de meerwaarde duidelijk zichtbaar. Met veel inzet wordt er op bestuurlijk niveau, en ambtelijk samengewerkt. Dit sluit mooi aan op onze belangrijkste kernwaarden: Samen staan we aan de lat voor de grote opgaven in het sociaal domein en goede zorg en ondersteuning voor onze inwoners.

Lokaal en Regionaal

In de samenwerking vraagt de verhouding tussen het lokale en het regionale perspectief continue aandacht. Flevolandse gemeenten hebben de samenwerking zodanig vormgegeven dat er volop ruimte is voor het vormgeven en uitvoeren van lokaal beleid. De lokale situatie is immers in alle Flevolandse gemeenten anders. Zo is bijvoorbeeld de toegang tot jeugdhulp verschillend geregeld in gemeenten. Een optimale aansluiting tussen regionale en lokale ondersteuning en voorzieningen is het streven. In de praktijk vergt dit continue aandacht.

Naast regionaal werken we ook bovenregionaal samen. Zo is Regio Flevoland een van de 42 jeugdhulpregio's. Het Rijk 'communiqueert' met de gemeenten via het bestuurlijk overleg van 42 jeugdhulpregio's. De Wethouder jeugd van Almere neemt hier als regiowethouder aan deel.

Hoe is de regionale samenwerking sociaal domein in Flevoland geregeld?

Hoe werken we samen

De gemeenteraden en colleges van de afzonderlijke gemeenten zijn aan zet als het gaat om de besluitvorming bij de regionale samenwerking. De portefeuillehouders van de zes gemeenten bereiden deze besluitvorming samen voor en proberen overeenstemming te bereiken in het 'Bestuurlijk Overleg Sociaal Domein' (BOSD) Flevoland.

De gemeente Almere heeft bij veel regionale taken een extra rol. Almere is centrumgemeente voor de Wmo en vervult via de daartoe aangestelde Aankoopcentrale een aantal administratieve taken en inkooptaken voor de uitvoering van de Jeugdwet. Kenmerkend in de regionale samenwerking Flevoland is dat gezamenlijk verantwoordelijkheid en besluitvorming op basis van consensus ons uitgangspunt is.

De voorbereiding van de bestuurlijke besluitvorming vindt plaats in verschillende ambtelijke groepen, met ieder een eigen rol:

- Het Directeurenoverleg Sociaal Domein is verantwoordelijk voor bedrijfsvoering, financiën en capaciteitsinzet in de regionale samenwerking. Daarnaast vervullen zij een strategische, inhoudelijk en procesmatig een verbindende rol tussen ambtenaren en bestuurders.
- De beleidsteams jeugd en Wmo verzorgen de inhoudelijke beleidsvoorbereiding voor alle taken die vallen binnen de regionale samenwerking.
- De werkgroepen Zorg & Veiligheid en Samenwerking gemeenten, zorgverzekeraar en zorgkantoor, werken aan specifieke domein-overstijgende opgaven.
- Het controloverleg adviseert over begroting, jaarrekening en managementrapportages.
- Het bedrijfsvoeringsoverleg (werkgroep en kernteam) stemt bedrijfsvoering vraagstukken af.

De ambtelijke samenwerking valt onder de verantwoordelijkheid van de regiodirecteur (directeur Sociale Stad en Participatie van de gemeente Almere). De dagelijkse leiding van de samenwerking ligt in handen van een programmamanager/regiosecretaris.

Rol van de Gemeenteraad

De zes gemeenteraden van de Flevolandse gemeenten hebben een belangrijke controlerende en kaderstellende rol binnen de regionale samenwerking sociaal domein. De regionale begroting is de optelsom van wat Flevolandse gemeenten jaarlijks in de programmabegroting aan hun raden voorleggen.

Belangrijke beleidskaders en visies moeten door alle raden worden vastgesteld. Daarnaast heeft de gemeenteraad het recht van informatie, motie en amendement. De twee kaders die onlangs zijn vastgesteld zijn de Regiovisie Jeugd (vastgesteld in 2021) en het regionaal kader Zorglandschap WMO 2020-2026. De Centrumregeling Sociaal Domein is in 2015 door alle gemeenteraden vastgesteld. Alleen met instemming van gemeenteraden kunnen wijzigingen in deze regeling worden doorgevoerd.

In juli 2022 wordt de Wet Gemeenschappelijke Regelingen vernieuwd om de rol en positie van de gemeenteraad bij gemeenschappelijke regelingen te versterken. U wordt tijdig geïnformeerd over wat dit voor uw rol betekent in de regionale samenwerking sociaal domein.

Centrumregeling & Dienstverleningshandvest

Als zes gemeenten werken wij sinds 2011 samen aan de transities en transformatie in het sociaal domein. Dit doen wij op het gebied van de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015).

In 2015 is de samenwerking vastgelegd in de Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland. De gemeente Almere voert de specifiek in het Dienstverleningshandvest benoemde taken uit. De Centrumregeling heeft betrekking op de inkoop/subsidiering van jeugdhulp met verblijf, crisisopvang, specifieke JGGZ functies, jeugdbescherming en jeugdreclassering, de organisatie van Veilig Thuis Flevoland (VTF) en de coördinatie van regionale crisisdiensten. Ook vervult de gemeente Almere de rol van centrumgemeente voor de Wmo-vangnettaken. Vanaf 2022 zijn gemeenten lokaal verantwoordelijk voor Beschermd Wonen. De formele doordecentralisatie vindt plaats per 2024. Hierover worden apart regionale afspraken gemaakt.

De zes gemeenten zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het regionale beleid en strategie.

Inrichtingsplan

In december 2021 is het inrichtingsplan 2022 vastgesteld. Dit inrichtingsplan staat beschreven hoe de regionale samenwerking is ingericht. Dit heeft niet alleen betrekking op de inrichting van-, de sturing op en de lokale afstemming als het gaat om de regionale uitvoering door de aankoopcentrale en de centrumgemeente (de uitvoeringstaken), maar ziet ook op de regionale ontwikkeling van beleid en strategie en het regionale bestuurlijk en ambtelijk overleg.

In het inrichtingsplan staat beschreven welk mandaat de centrumgemeente Almere heeft, inzake de uitvoeringstaken van de centrumregeling en welke spelregels we in de regio toepassen als er geen overeenstemming is.

Kenmerkend in de regionale samenwerking Flevoland is dat gezamenlijk verantwoordelijkheid en besluitvorming op basis van consensus ons uitgangspunt is.

Norm voor Opdrachtgeverschap

Voor sommige vormen van zorg is een regionale en bovenregionale samenwerking nodig. Dit is ook vastgelegd in de landelijk gestelde Norm voor Opdrachtgeverschap.

Met deze Norm spreken gemeenten onderling uit hoe ze willen samenwerken. In juni 2020 is in VNG-verband een resolutie voor de NvO opgesteld. Dit betreft zowel Jeugd als Beschermd Wonen en Maatschappelijk Opvang. De regionale samenwerking Flevoland voldoet aan de landelijk gestelde NvO.

Meer lezen?

- [Centrumregeling](#)
- [Dienstverleningshandvest](#)
- [Samenvatting Strategische agenda 2020-2022](#)
- [Inrichtingsplan](#)

Zorglandschap en Transformatieopgave

Inhoud:

[Zorglandschap jeugd](#)

[Inkoop jeugdhulp met verblijf en overige jeugdhulp](#)

[Programma Zorglandschap Wmo 2020-2026 & Beschermd Wonen](#)

[Maatschappelijke Opvang](#)

[Samenwerking gemeenten, zorgverzekeraar en zorgkantoor](#)

Doel

In de periode 2019-2021 is het regionaal programma zorglandschap jeugd uitgevoerd met bekostiging van Rijksmiddelen. Het doel was om te komen tot minder uithuisplaatsingen. Dit omdat onze regio eerder erg hoog scoorde als het ging op uithuisplaatsingen.

Een ander doel was om meer mogelijkheden voor gezinsgerichte opvang (pleegzorg en gezinshuizen) te creëren, en meer ambulante alternatieven voor verblijf. Hiermee was het programma ondersteunend aan het regionale contract jeugdhulp met verblijf, dat eveneens op een veranderopgave is gebaseerd. Hiernaast was het doel ook om onderzoek in te zetten waarmee de praktijk continue wordt verbeterd.

Hoewel het programma te einde is, zijn de doelen nog altijd actueel.

Aanpak

1. Er is in 2021 is de regiovisie jeugd Flevoland vastgesteld door zes gemeenteraden. In deze regiovisie staat het terugdringen van uithuisplaatsingen centraal. De regiovisie is behalve onderlegger voor de inkoop ook belangrijk voor wat we verder doen aan het Flevolandse zorglandschap jeugd.
2. Vanuit het programma is de Flevo academie jeugd ingericht bij Windesheim hogeschool. Bestuurlijk is vanuit de gemeenten en partners steun uitgesproken de Flevo academie meerjarig te blijven financieren, om zo een structuur voor innovatie te kunnen borgen. Er is ook ingestemd om de meerjarige inzet van ervaringsdeskundigen voor kwaliteitsverbetering mogelijk te maken. Er is intentie uitgesproken om de Flevo academie te behouden op basis van co financiering. Ervaringsdeskundigen vormen hier onderdeel van. Ook is er een jaarlijks symposium jeugdhulp. Niet alle gemeenten hebben dit nog structureel in de begroting opgenomen.
3. Er is een regionale experttafel ingericht voor complexe casuïstiek jeugd onder voorzitterschap van de GGD Flevoland.
4. Er loopt een 'versnellingstraject' waarin versneld maatregelen worden genomen om het gebruik van jeugdhulp met verblijf terug te dringen. Dit gebeurt ook in de context van een claim van het samenwerkingsverband dat het gebruik ruim hoger is dan het onder het regionaal contract beschikbaar gestelde budget. Er zijn drie actielijnen; versnelde ontwikkeling van een alternatief intensief ambulant als alternatief voor verblijf, betere gezamenlijke analyse tussen verwijzers en aanbieders van de gezinssituatie voordat we tot verblijf overgaan en versnellen uitstroom van met name 18plussers in verblijfsvoorzieningen jeugdhulp.
5. Regio Flevoland, regio Eemland en de Utrechtse regio's vormen een 'landsdeel'. Op niveau landsdeel wordt uitvoering gegeven aan de ontwikkeling van expertisenetwerken voor zeer complexe zorg. De regionale experttafel is verbonden met de Utrechtse experttafels zodat er van expertise wederzijds gebruik kan worden gemaakt. Hiervoor zijn middelen beschikbaar waarvan Utrecht penvoerder is. Ook kijken we binnen dit landsdeel gezamenlijk naar het noodzakelijke volume hoog specialistische verblijfszorg (jeugdzorg plus, klinische GGZ en drie milieu voorzieningen)
6. Er is gezamenlijke aansturing van gemeenten en partners. Per half jaar vindt bestuurlijk overleg plaats en maandelijks een ambtelijke/managers stuurgroep.

Belangrijke cijfers

Verblijfsdagen jeugdhulp met verblijf (CBS)

<i>jaren</i>	<i>aantal dagen</i>
2020	1210
2019	1415
2018	1765
2017	2995
2016	2455

Partners

In dit traject werken we nauw samen met Windesheim hogeschool en aan de regio verbonden jeugdhulpaanbieders.

Lokaal en regionaal

Er is een directe verbinding met wat er lokaal is ingericht. Bijvoorbeeld, wanneer we een gezamenlijk regionaal afwegingskader voor verblijf overeenkomen, moeten alle lokale toegangen zich hiertoe verhouden. Maar ook het lokale zorgaanbod moet aansluiten op de regionale afbakening. Hierdoor is het van groot belang dat beleidsadviseurs en lokale partners deelnemen.

Toekomstontwikkelingen

In de komende periode zullen we aanvullend uitvoering moeten geven aan de landelijke hervormingsagenda jeugd. Dat vraagt een samenspel tussen lokale en regionale maatregelen. We verwachten dat er vanuit het Rijk wordt ingezet op een grotere rol voor regio's en 'bovenregio's'.

Doel

In de regio Flevoland is voor de uitvoering van de regionale taken WMO en jeugdhulp een centrumregeling overeengekomen. Daarin is opgenomen dat we deze vormen van jeugdzorg gezamenlijk organiseren:

- jeugdhulp met verblijf
- ambulante crisishulp
- specifieke specialistische JGGZ functies
- jeugdbescherming en jeugdreclassering

In 2022 wordt de regionale jeugdhulp opnieuw ingekocht.

Als regio zijn we ook aangelopen tegen de beperkte mogelijkheden tot sturing die dit contract ons geeft. In de eerste jaren van het contract is het relatiemanagement onvoldoende goed opgezet, ook was er te weinig gemeentelijke capaciteit om aan de afgesproken verbeteringen te werken en is veel tijd en energie besteed aan onderlinge afstemming en standpuntbepaling.

Aanpak

Het destijds gekozen uitgangspunt was goed; met een lumpsum afspraak voor vrijwel alle vormen jeugdhulp met verblijf doorbraken we het patroon van jaarlijks sterk stijgende uitgaven voor jeugdhulp met verblijf in de jaren 2015-2018. Het contract kende een veranderopgave (minder verblijf op behandelgroepen, meer gezinsgerichte opvang, meer ambulante alternatieven) en het budget was daar op afgestemd. Vanuit het regionale programma zorglandschap zou met hulp Flevo academie de innovatie vorm worden gegeven.

Deze ambitie is in de uitvoering niet goed tot stand gekomen. Als regio hebben we onvoldoende gestuurd op goede aansluiting bij de toegang. Er werden veel jongeren naar jeugdhulp met verblijf verwezen. Daarnaast is er door het samenwerkingsverband te weinig op de verandering gestuurd. Tot slot waren de landelijk werkende instellingen weinig aangehaakt op de veranderafspraken.

Als regio hebben we ook te weinig gedaan om alternatieven, zoals begeleid wonen of de overgang naar beschermd wonen, vorm te geven. De situatie werd bemoeilijkt doordat er voortdurend (tot op dag van vandaag) geen goede informatie beschikbaar was over gebruik, aantallen en actuele kosten. Er was tenslotte te weinig capaciteit beschikbaar gesteld waardoor bijvoorbeeld noodzakelijke stappen als de ontwikkeling van een regionaal handelingskader of ontwikkeling ambulante alternatieven sterk vertraagd of niet op gang kwam.

Zo rolden we in een crisis waarbij lokale verwijzers niet begrepen waarom jeugdhulp met verblijf niet altijd beschikbaar was en het samenwerkingsverband vond dat de aantallen verwijzingen het aanbod overschreden. Eind 2019 diende het samenwerkingsverband een aanvraag in onder het risicodossier van het contract (in het risicodossier kan extra budget worden gevraagd voor volumeontwikkeling die niet te voorzien en niet te beïnvloeden waren door de aanbieder). In eerste instantie werd de aanvraag door de regio afgewezen. Dat leidde tot een patstelling die uiteindelijk door bemiddeling van de autoriteit jeugd en een onafhankelijk onderzoek is opgelost met een addendum bij het contract waarin de regio instemt met toename van het budget en het samenwerkingsverband met versnelling van de veranderopgave.

(vervolg volgende slide)

Aanpak (vervolg)

Deze aanvullende afspraken hebben onvoldoende soelaas gehad blijkt uit recente brieven waarin het samenwerkingsverband opnieuw aangeeft dat het budget ontoereikend is om de opdracht uit te voeren.

De inkoopstrategie die voorligt kent een indeling in percelen. Dat is een wijziging ten opzichte van de vorige inkoop, toen alle vormen van jeugdhulp met verblijf onder een contract vielen. De regie en sturing komt hierdoor meer bij de regio te liggen.

Partners

Niet van toepassing voor de inkoop. Wel gaan we voor de zogenoemde dialoog gestuurde inkoop volgens de SAS problematiek. De uitkomst moet een partnerschap zijn, met inhoudelijke overeengekomen doelen, die ook actief vanuit de aanbieder worden ondersteund

Lokaal en regionaal

Het lokale zorgaanbod moet aansluiten bij de regionale afbakening. De uitdaging ligt vooral bij de gezamenlijke inkoop van de gespecialiseerde jeugdhulp in Flevoland. Op dit moment wordt er nog veel lokaal ingekocht.

Ontwikkelingen

We spreken over inkoop, maar weten dat er geen sprake is van een echte 'markt'. We hebben te maken met systeempartners en met aanbieders die landelijk werken. Het afronden van de contractering is niet het einde, maar juist het begin van het samenwerken in partnerschap aan verandering. Zoals bij elke verandering het geval is, zal ook deze verandering vragen om tussentijdse bijsturing.

Doel

De commissie-Toekomst beschermd wonen ([commissie-Dannenberg](#)) schetste in 2015 een toekomstbeeld van een inclusieve samenleving voor kwetsbare mensen. Deze transformatie leidt tot minder instellingen voor beschermd wonen en tot meer zorg en ondersteuning in de eigen woonomgeving van inwoners. Het gaat om zorg en ondersteuning aan zeer kwetsbare inwoners met ernstige psychische problemen.

Per 2022 worden gemeenten lokaal verantwoordelijk voor nieuwe cliënten uit hun eigen gemeente die behoefte hebben aan beschermd wonen. De doordecentralisatie van de financiële middelen is uitgesteld. Het is nog niet duidelijk of de invoering hiervan en daarmee het nieuwe verdeelmodel per 2024 zal plaats vinden. Gemeenten zijn gehouden om regionaal samen te blijven werken. Daartoe is er een Norm van Opdrachtgeverschap opgesteld waar we landelijk aan moeten voldoen.

In het regionaal kader zijn bestuurlijke afspraken gemaakt. Voor 2023 is het noodzakelijk dat de afspraken over o.a. de verdeling van financiën en solidariteit verder bekrachtigd worden.

Het regionaal kader Zorglandschap Wmo 2020-2026, is het kader waarmee we werken. Dit is breder dan alleen Beschermd Wonen. Hier gaat het om een integrale benadering. Een thuis voor iedereen.

Echter de grote opgave is de komende periode de doordecentralisatie beschermd wonen omdat hiervoor elke gemeente afzonderlijk verantwoordelijk voor wordt. Het kader wordt uitgevoerd door middel van een dynamisch uitvoeringsplan dat continu wordt aangepast aan de actualiteit met updates en ontwikkelingen.

Aanpak

Het regionaal kader is tot stand gekomen aan de hand van een langdurig proces van sessies (bestuurlijk, ambtelijk, woningcorporaties en met zorgpartners en ervaringsdeskundigen), een kick-off dag, aan de hand van onderzoeken en gesprekken met zorgpartners en cliënten, werkbezoeken, werkateliers, bestuurlijke ateliers en bijeenkomsten met de Flevolandse adviesraden.

Om de invulling te geven aan onze ambities en de hoofddoelen uit het Regionaal kader, is een uitgebreid uitvoeringsprogramma opgesteld. Samen leren en ontwikkelen is een belangrijke pijler in de transformatie. We voeren pilots uit om te ontdekken wat werkt, om te verkennen wat er voor nodig is om een optimale woon-zorgomgeving te realiseren voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid, hun naasten en alle andere betrokkenen.

Hiervoor zijn middelen gereserveerd in het regionaal transformatiefonds

Partners

In het proces werken we samen met ervaringsdeskundigen, maatschappelijke organisaties, woningcorporaties en Flevolandse gemeenten.

Ook worden de Adviesraden Sociaal Domein betrokken.

Belangrijke cijfers

- In 2021 zijn 230 cliënten uitgestroomd uit beschermd wonen. Niet alle cliënten stromen uit naar zelfstandig wonen. Er zijn ook cliënten die uitstromen naar de Wet langdurige zorg. Tussen de 50-70% van de cliënten stroomt uit naar zelfstandig wonen.
- De doelgroep Beschermd wonen bestaat voornamelijk uit jongeren tussen de 16 en 24 jaar met psychosociale/ LVB/ psychiatrische problematiek. Deze jongeren hebben vaak een groot deel van hun leven te maken gehad met de jeugdhulpverlening en kijken vanuit verblijf in een zelfstandigheidstraject of een woongroep uit naar een plek voor zichzelf.
- In 2020 waren er 137 Almeerse jongvolwassenen boven de 18 jaar die in een vorm van jeugdhulp met verblijf hebben gezeten, waarvan 38 boven die 18 jaar die in een pleeggezin verbleven.
- In de regio gaat het om 48 locaties: 19 locaties bieden individueel wonen, 14 locaties groepswonen en 10 locaties een combinatie. Op 23 locaties is sprake van een slapende wacht, op 13 locaties een wakende wacht en op 3 locaties is er 24 uren bereik en oproepbaarheid.
- Structurele wachtlijst van circa 100 mensen voor beschermd wonen, met een relatief grote groep slapend wachtenden (circa 40).
- In 2020 en 2021 zijn in Flevoland 270 cliënten vanuit Beschermd Wonen uitgestroomd naar WLZ (Wet Langdurige Zorg).

Lokaal en regionaal

Voor iedere Flevolands gemeente zijn lokale uitgangspunten geformuleerd voor de zorg en ondersteuning aan mensen met complexe problemen. Bij het formuleren hiervan zijn raadsleden, maatschappelijke organisaties, woningcorporaties, de Adviesraad Sociaal Domein en cliënten betrokken. De lokale uitgangspunten vormde de basis voor het regionaal kader.

In het uitvoeringsprogramma hebben we hier voortdurend oog voor en zoeken we de verbinding tussen regionale en lokale opgaven. We hebben in beeld gebracht wat we al aan voorzieningen hebben en waar we de komende jaren extra op inzetten. Dat doen we samen met cliënten, naasten en partners in de wijk, stad en regio.

Toekomstontwikkelingen

- De implementatie van het woonplaatsbeginsel voor beschermd wonen dat per 1 januari 2023 ingaat.
- Het concreet maken van regionale financiële afspraken op basis van het objectieve verdeelmodel.
- De toegang tot beschermd wonen (lokaal) inrichten en organiseren.
- Het inrichten en vaststellen van een passende governance voor de regionale samenwerkings- en uitvoeringsafspraken.
- Het gezamenlijk vormgeven van regionale inkoopafspraken.
- Het ontwikkelen en implementeren “lichtere vormen” van Beschermd Wonen en tussenvoorzieningen (semi-murale woonvormen).
- Het ontwikkelen van logeerplekken om terugval te voorkomen.
- Het ontwikkelen van een Flevolandse Avond en Nachtdienst.
- Het implementeren van de uitstroomtafel.
- Verder ontwikkelingen die in het licht van het Zorglandschap plaatsvinden zoals het aanbod van voorzieningen binnen de regio Om bouwen, opbouwen en afbouwen (OOA-plan).
- Uitwerking geven aan het Bestuurlijk Akkoord ‘Weer Thuis’ . Dit is een akkoord tussen corporaties , zorginstellingen de regio gemeenten over afspraken mbt woningen en spreiding regionaal over uitstroom uit de MO en BW.

Meer lezen?

- [Regionaal Kader Zorglandschap Wmo Flevoland 2020-2026.](#)
- [Uitvoeringsprogramma Zorglandschap Wmo Flevoland 2020-2026.](#)

Doel

Onderdak en hulp bieden aan personen die de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht, of met hulp, te handhaven in de samenleving.

Mensen zonder dak boven hun hoofd hebben vaak meervoudige problemen en hun situatie kan snel verergeren. Adequaat opvang en ondersteuning bieden is daarom belangrijk: het kan ervoor zorgen dat de problematiek niet verergert.

* De maatschappelijke opvang is een ruim begrip voor verschillende opvangvoorzieningen.

Aanpak

Dakloosheid voorkomen en voor daklozen die daarop zijn aangewezen opvang en hulpverlening bieden. Hen ondersteunen naar passende vervolghuisvesting.

Partners

- GGD
- Leger des Heils
- Kwintes
- Iriszorg

Belangrijke cijfers

273

Unieke personen hebben in 2020 een plek gekregen in de nachtopvang in Flevoland.

Gemiddelde leeftijd	36 jaar
Jonger < 23 jaar	21%
Geslacht	
- Man	77%
- Vrouw	23%

Aantal weken dat cliënten in de nachtopvang verbleven⁶

	0 tot 5 weken	6 tot 11 weken	12 tot 17 weken	18 tot 25 weken	26 weken of langer
2020	32%	17%	17%	15%	19%

Aantal keer dat iemand een plek kreeg voor één of meerdere opeenvolgende dagen in de winteropvang (of corona opvang)² in een Maatschappelijke Opvangvoorziening binnen Flevoland³

Periode	Aantal	Type opvang
1 januari - 31 maart 2020	38	winterkouderegeling en coronamaatregel
1 april - 30 april 2020	5	coronamaatregel
1 okt 2020 - 31 december 2020	58	winterkouderegeling en coronamaatregel
Totaal aantal plaatsingen	101	
Aantal unieke personen	80	

Lokaal en regionaal

De maatschappelijke opvang is- en blijft een regionale voorziening. In afstemming met de regiogemeenten wordt, waar mogelijk, gewerkt naar decentralisatie van maatwerkvoorzieningen.

Toekomstontwikkelingen

- Het professionaliseren van de werkwijze en het vergroten van de rechtszekerheid van cliënten in de maatschappelijke opvang Flevoland, middels het inbedden van de recent ontwikkelde beleidsregels en daarbij horende werkproces voor in-, door-, en uitstroom.
- Het toewerken naar een regionaal gedragen visie op en werkprocessen rond alle onderdelen van de brede aanpak van dak- en thuisloosheid in de regio Flevoland. Hierin zijn de speerpunten: gezinsopvang, preventie van dakloosheid en het verbreden van het aanbod van voorzieningen.
- Het opdoen van ervaringen met de methodiek Housing First en besluiten of en op welke manier Housing First structureel zal worden toegevoegd aan het ondersteuningsaanbod in de regio. Eind 2021 is hiertoe een 2-jarige pilot gestart in de regio. Housing First is een vorm van maatschappelijke opvang die start met een eigen woning met intensieve ambulante begeleiding.
- Het verbouwen van de locatie van het Leger des Heils aan de Spoordreef in Almere tot een dag- en nachtopvanglocatie (DNO) met eenpersoonskamers.
- Het vinden van een geschikt alternatief voor de tijdelijke DNO locatie in Lelystad. Deze locatie kan tot uiterlijk 19 mei 2025 gebruikt worden.

Meer lezen?

- [Het regionaal kader zorglandschap Wmo](#)
- [Het uitvoeringsprogramma zorglandschap Wmo Flevoland](#)

Doel

Sinds 2018 werken Flevolandse gemeenten, Zilveren Kruis en Zorgkantoor Flevoland intensief samen, met als doel om tot betere samenwerking en afstemming te komen tussen het medisch en sociaal domein. Hierbij zijn de Gemeenten verantwoordelijk voor de Jeugdwet en de Wmo. De verantwoordelijkheid voor de verzekerbare zorg ligt bij de verzekeraar, waaronder de afspraken met huisartsen en wijkverpleegkundigen. Het zorgkantoor regelt de toegang tot de langdurige zorg (Wlz). Deze samenwerking is opgezet omdat de financiers van het zorgstelsel een belangrijke financiële en inhoudelijke rol hebben bij de gewenste inrichting van de infrastructuur van het sociaal domein en het zorgdomein, die aansluit bij de behoeften van de inwoners en verzekerden in de regio. Met de opgezette samenwerking in Flevoland geven we hier invulling aan.

Aanpak

Met deze structurele samenwerking voldoet de regio Flevoland aan de landelijke afspraken die VNG en Zorgverzekeraars Nederland gemaakt hebben om via een landelijk dekkende samenwerking in 43 regio's de structurele samenwerking tussen het medisch en sociaal domein te borgen. De samenwerking is als thema opgenomen in de strategische lange termijn agenda[1] van de regio Flevoland waarmee bestuurders aangeven dat het een belangrijke prioriteit heeft.

Partners

Vanuit onze eigen rollen en verantwoordelijkheden hebben gemeenten en Zilveren Kruis een gezamenlijke ambitie om zich in te zetten voor kwalitatief hoogwaardige zorg- en ondersteuning voor de inwoners van Flevoland. Beide partijen kijken daarbij niet alleen naar het heden, maar nemen ook de verantwoordelijkheid voor een toekomstig zorg- en ondersteuningsaanbod dat toegankelijk en betaalbaar is. Om dit te bereiken zijn er een aantal transformatieopgaven gedefinieerd.

De transformatieopgaven in het Sociaal Domein van Flevoland passen ook goed bij de doelstellingen vanuit de Juiste zorg op de juiste plek:

- Voorkomen van onnodige zorg.
- Zorg verplaatsen naar dichterbij mensen thuis.
- Zorg vervangen door nieuwe en andere vormen van zorg.

Lokaal en regionaal

Jaarlijks wordt er in samenspraak een regionale werkgenda opgesteld. Deze werkgenda richt zich op de 3 domeinen die voortvloeien uit een landelijke samenwerkingsafspraken waarin is afgesproken dat de samenwerking zich richt op: GGZ, Ouderenzorg en Preventie.

De projecten sluiten aan op de landelijke regelgeving, de prioriteiten die voortkomen vanuit data en op betere afstemming tussen het medisch en sociaal domein die vanuit inwonersperspectief in beeld komen.

Ontwikkelingen en opgaven

Van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag

We kijken vanuit een integraal beeld naar inwoners en vragen, positieve gezondheid vorm daarbij het uitgangspunt. Bovendien is het belangrijk om meer in te zetten op preventie. Enerzijds om (zwaardere) zorg te voorkomen, anderzijds om zorg uit te stellen. Preventie reikt verder dan alleen de zorg, ook de fysieke en sociale leefomgeving spelen een belangrijke rol. Gemeenten en verzekeraars vinden elkaar op het gebied van selectieve en geïndiceerde preventie; groepen en individuen met een verhoogd gezondheidsrisico.

Ambulantisering

Ambulantisering gaat over zorg en ondersteuning van mensen zoveel mogelijk in de eigen omgeving in plaats van in een instelling. Deze opgave is zichtbaar voor jeugdigen, mensen die nu gebruik maken van de voorzieningen voor beschermd wonen en voor mensen die behandeling krijgen in een GGZ-instelling.

Langer zelfstandig thuis blijven wonen

Verschillende doelgroepen willen we zo zelfstandig mogelijk en zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen. Hierbij gaat het om een grote diversiteit aan doelgroepen: kwetsbare ouderen, mensen met een verstandelijke,- psychische en/of lichamelijke beperking.

Organiseren van samenhang en integraliteit

Vanuit beide perspectieven (gemeenten en zorgverzekeraar, zorgkantoor) is het belangrijk om te blijven streven naar de gewenste samenhang en integraliteit voor de inwoners.

Meer lezen?

Meer informatie over de landelijke werkstructuur: <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2019/03/07/werkstructuur-voor-zorgkantoren-zorgverzekeraars-en-gemeenten-in-de-regio/werkstructuur-voor-zorgkantoren-zorgverzekeraars-en-gemeenten-in-de-regio.pdf>

Meer informatie over de samenwerking en de onderwerpen daarbinnen: <https://vng.nl/rubrieken/onderwerpen/regionale-samenwerking-gemeenten-en-zorgverzekeraars>

Inhoud:

[Zorg en Veiligheid](#)

[Huiselijk geweld en kindermishandeling](#)

[Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming Flevoland](#)

Doel

Er zijn hulpbehoevenden die te maken hebben met een opeenstapeling van persoonlijke problemen: psychische klachten verstandelijk beperkt, verslaafd e.d. Deze mensen zijn vaak slachtoffer van misbruik en criminaliteit, of veroorzaken zelf overlast en veiligheidsproblemen. Daderschap en slachtofferschap kunnen door elkaar lopen. Met het oog op goede ondersteuning en zorg en in het belang van veiligheid en leefbaarheid is het belangrijk dat zorgprofessionals goed samenwerken met hun veiligheidspartners op de volgende thema's:

- Kindermishandeling en huiselijk geweld
- Landelijk programma Geweld hoort nergens thuis
- Mensenhandel
- Verward gedrag
- Wet verplichte geestelijke gezondheid (Wvggz).
- Zorg en Veiligheidshuizen (Persoons Gerichte Aanpak (PGA), Multidisciplinaire Aanpak voor structureel en zeer complex Huiselijk Geweld, kindermishandeling en seksueel geweld (MDA++)
- Reintegratie ex-gedetineerden
- Aanpak radicalisering
- Jeugdbescherming en jeugdreclassering

Een aantal onderwerpen zijn verder uitgewerkt in deze handreiking.

Aanpak

We werken aan een betere samenwerking in het zorg- en veiligheidsdomein. Hiervoor hebben we op bestuurlijk en ambtelijk niveau een regionale overlegstructuur Zorg en Veiligheid. Viermaal per jaar komen de wethouders en burgemeesters en de 8 partners bijeen om de thema's Zorg en Veiligheid met elkaar te bespreken: het breed overleg Zorg en Veiligheid (BOZV). Op ambtelijk niveau is een regionale werkgroep Zorg en Veiligheid.

In 2025 moet iedere regio een integrale aanpak hebben om kwetsbare inwoners en hun gezinnen de juiste huisvesting, zorg en ondersteuning te bieden. Lees meer: De landelijke agenda zorg en veiligheid: perspectief 2025.

Het goede nieuws is dat partners in onze regio meer dan ooit de urgentie voelen om te werken aan een betere verbinding tussen zorg, veiligheid, sociaal domein en straf. Regio Flevoland werkt al een aantal jaren intensief samen op het thema Zorg en Veiligheid.

Partners

Op het thema Zorg en Veiligheid wordt bestuurlijk regionaal en lokaal nauw samengewerkt tussen de wethouders Jeugd en WMO en de burgemeester en zorg- en veiligheidspartners.

In het regionale bestuurlijk overleg, het BOZV, nemen de volgende partners deel: politie Flevoland, Openbaar Ministerie Midden Nederland, Reclassering Nederland, Veilig Thuis Flevoland, Samen Veilig, GGD Flevoland, GGZ Centraal, Raad voor de Kinderbescherming.

Lokaal en regionaal

Het thema Zorg en Veiligheid is een van de thema's van de strategische agenda Sociaal Domein Regio Flevoland.

Met de bestuurlijke trekkers van het BOSD worden thema's binnen Zorg en Veiligheid voorbereid.

Tijdens de regionale werkgroep Zorg en Veiligheid wordt op ambtelijk niveau de thema's Zorg en Veiligheid voorbereid voor het BOSD (wethouders jeugd en WMO). Hierbij is tevens aandacht voor de couleur locale.

Toekomstontwikkelingen

Samen met de partners en de 6 gemeenten worden de noodzakelijke stappen in de verbinding tussen Zorg en Veiligheid gelegd. In de komende periode wordt de afstemming tussen beiden domeinen steeds belangrijk.

De aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling vraagt om een optimaal samenspel van gemeenten, zorg- en justitieorganisaties. En hieraan wordt de komende jaren intensief aan gewerkt.

Belangrijke cijfers

De belangrijkste kengetallen zijn opgenomen in deze handreiking op onderwerp.

Meer lezen?

- [Landelijk agenda zorg en veiligheid- perspectief 2025](#)
- [Programma Zorg en Veiligheidshuis Flevoland 2022](#)
- [Borgingsplan Geweld hoort nergens thuis Flevoland 2022](#)
- [Veilig Thuis Flevoland](#)

Doel

Flevoland heeft de ambitie om de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties naar een hoger plan te tillen. Met het landelijk programma Geweld Hoort Nergens Thuis (GHNT) is regio Flevoland voortvarend aan de slag gegaan. Er wordt gewerkt aan een drietal actielijnen:

1. Eerder en beter in beeld. Gericht op het versterken van de lokale teams en Veilig Thuis. Het bespreekbaar maken van huiselijk geweld en kindermishandeling;
2. Geweld stoppen en duurzaam oplossen. Gericht op multidisciplinair en systeemgericht samenwerken bij structureel geweld (MDA++aanpak). Het verbeteren van de opvang en ondersteuning van slachtoffers. Ontwikkelen van een plegeraanpak en traumascreening en behandeling;
3. Aandacht voor specifieke groepen. Gericht op kinderen in kwetsbare opvoedsituaties en complexe scheidingen, slachtoffers van mensenhandel, loverboys en oudermishandeling.

Aanpak

Veilig Thuis is het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling. De organisatie speelt een cruciale rol in de zorg voor een veilige omgeving voor kinderen, kwetsbare volwassenen en ouderen in afhankelijkheidsrelaties. We werken in de komende jaren aan de ontwikkeling van Veilig Thuis Flevoland (VTF) als expertisecentrum voor huiselijk geweld en kindermishandeling gericht op het versterken en ondersteunen van het lokale veld.

De Blijf Groep biedt een reeks aan diensten, zoals de vrouwenhulpverlening volgens de Oranje Huis aanpak. Dat wil zeggen: open, zichtbaar en toekomstgericht. Het Oranje Huis heeft in 2021 noodopvang, crisisopvang en begeleid wonen aangeboden aan 185 cliënten. Ook kunnen slachtoffers van huiselijk geweld in het Oranje Huis ambulante hulp ontvangen. De Blijfgroep ontwikkelt momenteel ook de plegeraanpak en is verantwoordelijk voor de opvangplekken voor slachtoffers mensenhandel met multiproblematiek (OMM).

Het Centrum Seksueel Geweld Flevoland & Gooi en Vechtstreek is opgezet ter verbetering van de hulpverlening voor slachtoffers van seksueel geweld. Het CSG biedt vanaf haar opening op 21 maart 2016 geïntegreerde, multidisciplinaire hulpverlening voor slachtoffers van acuut seksueel geweld. Medische, psychologische en forensische disciplines bieden samen zorg en onderzoek op een locatie. In 2020 is in 192 gevallen door het CSG zorg verleend of advies gegeven. Er was een stijging van 30% van het aantal meldingen t.o.v. 2019 (cijfers 2021 zijn bij het schrijven van deze handreiking nog niet bekend).

Uitstapprogramma's begeleiden sekswerkers naar werk of overige dagbesteding buiten de seksbranche. Deze regeling is bedoeld voor zowel vrouwelijke, mannelijke als transgender sekswerkers. In Flevoland wordt het uitstapprogramma door Scharlakenkoord en Terwille georganiseerd. Jaarlijks begeleiden zij ongeveer twintig inwoners. Er is regionaal ook aandacht voor de aanpak van schadelijke praktijken. Denk hierbij aan bijzondere verschijningsvormen van huiselijk geweld die voortkomen uit orthodoxe of conservatieve tradities en strikte opvattingen over genderrollen, seksualiteit en ongelijke machtsverhoudingen tussen man en vrouw. Gemeenten en Veilig Thuis-organisaties vervullen een belangrijke rol bij de aanpak van schadelijke praktijken.

Belangrijke cijfers

In 2021 zijn bij Veilig Thuis Flevoland 5266 meldingen huiselijk geweld binnengekomen. Er zijn 5% minder meldingen binnengekomen dan in 2020. Echter de aard van de problematiek van de meldingen is steeds complexer. Steeds vaker staan gezinnen niet open voor hulpverlening. Samen met de veiligheidsketen en het lokale veld worden interventies gedaan om deze ontwikkeling van toenemende complexe problematiek om te buigen.

De politie doet de meeste meldingen bij Veilig Thuis. Andere belangrijke melders zijn de jeugdgezondheidszorg, het onderwijs, de lokale (wijk)teams en huisartsen.

In 2020 heeft Verwey Jonker een meerjarig onderzoek 'Een kwestie van lange adem' uitgevoerd waarbij gezinnen die met huiselijk geweld te maken hebben langere tijd werden gevolgd. Uit de eerste bevindingen van het Verwey Jonker onderzoek uit november 2019 blijkt dat in Flevoland relatief veel ernstig geweld plaatsvindt in vergelijking met andere regio's die deelnemen aan het onderzoek en dat het geweld ook minder afneemt. In 95% van de onderzochte gezinnen speelde een jaar na melding bij Veilig Thuis nog steeds geweld. Eind 2020 kwam uit dit landelijk onderzoek naar voren dat in 53% van de gezinnen nog steeds veel en ernstig geweld voorkomt en bij 29% van de gezinnen geen geweld.

In 2020 zijn zeven meldingen bij de zorgcoördinator mensenhandel gedaan. Ook zijn er zes adviesconsulten aangevraagd. In de eerste helft van 2021 zijn na onderzoeken en invallen in totaal ongeveer 75 vermoedelijke slachtoffers mensenhandel (minderjarig en meerderjarig) aangetroffen. Daarnaast zijn individuele meldingen en vragen o.a. vanuit COA en de Schoor gekomen.

Partners

Voor huiselijk geweld en kindermishandeling wordt met veel partijen samengewerkt, waaronder:

- Veilig Thuis
- Blijf Groep en Zorggroep Oude en Nieuwe Land
- Centrum Seksueel Geweld
- Jeugdgezondheidszorg
- Wijkteams
- Huisartsen en medisch specialisten
- Jeugdhulp
- Scholen en kinderopvang
- GGZ (jeugd en volwassenen)
- Verslavingszorg
- Schuldhulpverlening
- Thuiszorg
- Politie
- Openbaar Ministerie
- Zorg en Veiligheidshuis
- Reclassering Midden Nederland

Lokaal en regionaal

De afgelopen jaren bleek het uitdaging te zijn om voldoende grip te krijgen op de begroting van Veilig Thuis Flevoland. VTF wordt gefinancierd uit het DUVO-uitkering van het Rijk en de middelen uit de Jeugdwet. Echter door te korten in de begroting wordt VTF voor een deel gefinancierd uit de regionale middelen van Beschermd Wonen. Er heeft de afgelopen jaren voortdurend spanning gezeten op de begroting van VTF. Continue was er sprake van stijgende wachtlijsten door stijging van complexe meldingen bij VTF. Van belang is dat de budgettaire solidariteit wordt voortgezet. Op dit moment slagen Almere en Lelystad er onvoldoende in om de meldingen door te zetten naar het lokale veld. De komende jaren dienen deze gemeenten zich in te zetten om het lokale veld voldoende handvaten te geven om de problematiek van huiselijk geweld en kindermishandeling adequaat aan te pakken.

In 2022 gaan we met de 6 gemeenten de regiovisie huiselijk geweld, kindermishandeling en seksueel geweld voorbereiden. De 6 gemeenten zijn allemaal betrokken bij de vormgeving van deze visie. Tevens wordt voor deze regiovisie de verbinding gelegd met de regiovisie jeugd en het Zorglandschap WMO.

Ontwikkelingen

- Verminderen van de complexiteit van meldingen en hiervoor effectieve interventies inzetten.
- Ontwikkelen regiovisie huiselijk geweld, kindermishandeling en seksueel geweld.
- Ontwikkeling Toekomstscenario kind en gezinsbescherming.
- Antwoord op het capaciteitsplan Vrouwenopvang Blijf Groep.
- Voldoen aan het basisoniveau bestuurlijke aanpak mensenhandel.
- Ontwikkelen van een aanpak schadelijke praktijken.
- Ontwikkelen van een aanpak gericht op plegers van huiselijk geweld.
- Ontwikkelen van time-outplekken om instroom in de vrouwenopvang te voorkomen.
- Verbeteren van nazorgtrajecten voor vrouwen die uitstromen.

Meer lezen?

- [Borgingsplan Geweld Hoort Nergens Thuis](#)
- [Veilig Thuis Flevoland](#)
- [Rapportages Nationaal Rapporteur Mensenhandel](#)

- [Kader voor de aanpak van Mensenhandel voor gemeentes](#)
- [Stoppen met sekswerk: Belemmerende factoren](#)
- [Regiovisie Huiselijk Geweld Kindermishandeling Flevoland](#)

Doel

Sinds 2020 hebben we de ambitie om de jeugdbescherming keten beter in te richten. Hiermee hopen wij dat gezinnen sneller en beter geholpen worden. Dat willen we niet in alleen in Flevoland, maar inmiddels is er, na diverse kritische [kamerbrieven en inspectierapporten](#), ook landelijk een [Toekomstscenario voor Kind- gezinsbescherming](#) geschetst.

Aanpak

Begin 2021 hebben we, gebaseerd op praktijkervaringen van ouders en gesprekken met ervaringsdeskundigen en keten partners, een advies geschreven voor de Flevolandse inrichting. Parallel aan dat proces werd het landelijke toekomstscenario gepubliceerd. Dit is in het Flevolandse advies geïntegreerd.

In de zomer 2021 probeerden we de vertaling naar de praktijk samen met de betrokken partners te maken, dit was een intensief traject. Het resultaat was dat zowel de betrokken partijen als gemeenten in december 2021 bestuurlijk commitment gaven op een voorstel en uitgangspunten die we nu willen vertalen naar pilots in Flevoland. Het plan is om op één of twee plekken te starten en steeds verder uit te breiden naar de verschillende gemeenten.

Partners

In dit traject werken we nauw samen met ervaringsdeskundigen, Veilig Thuis Flevoland (VTF), de Raad voor de Kinderbescherming (RVDK), Samen Veilig (SAVE) als Gecertificeerde Instelling en de Flevolandse gemeenten, zowel vanuit beleid als vanuit de lokale toegangen.

Lokaal en regionaal

Regionaal hebben we de plannen gemaakt. De beleidsadviseurs van de 6 gemeenten zijn hier allen bij betrokken, zowel bij het meedenken als in het leveren van actieve deelname. We wisselen elkaar daarin af.

In januari 2022 is er een bijeenkomst geweest met alle lokale toegangen en de (jeugd)bescherming partners om elkaar bij te praten en te onderzoeken in welke gemeente(n) er een pilot gedaan zou kunnen worden. Om deze fase te ondersteunen worden er vanuit het Rijk middelen beschikbaar gesteld, waaruit een regionale projectleider wordt aangetrokken.

Toekomstontwikkelingen

In de zomer van 2021 is er een consultatie geweest voor het landelijke toekomstscenario, daarop zijn veel reacties gekomen. In het komende jaar moet duidelijk worden in hoeverre het kabinet het landelijke toekomstscenario zal onderschrijven en of dit landelijk daadwerkelijk de toekomst zal worden. Implementatietijd wordt geschat op 5-10 jaar. Er zijn verschillende ingewikkelde vraagstukken op het gebied van wetgeving, rechtsbescherming, onafhankelijkheid van partijen en organisatievraagstukken bijvoorbeeld bij de rechtbanken.

In de komende periode wordt de aanpak Jeugd en Volwassenen steeds uitdrukkelijker bijeengebracht en werken we aan de Beschermingsketen 0-100 jaar. We sluiten als regio aan bij het Landelijke Toekomstscenario, en verbinden dat met de uitkomsten van het Landelijke Programma Geweld Hoort Nergens Thuis, die in 2022 geborgd worden.

Meer lezen?

- [Advies Jeugdbeschermingsketen Flevoland](#)
- [Bestuurlijk Memo aanvulling op advies](#)

Inhoud:

[Het Regionaal Meldpunt OGGz Flevoland, Vangnet en Advies Verslavingszorg](#)

Doel

In Flevoland is een regionale samenwerking opgezet om de kwetsbare doelgroep van zorgwekkende zorgmijders te ondersteunen. Dit gebeurt vanuit het Regionaal Meldpunt OGGz, onderdeel Vangnet en Advies. Het meldpunt is belegd bij de GGD Flevoland en per 1 januari 2015 gestart.

OGGz staat voor Openbare Geestelijke Gezondheidszorg en gaat over mensen met complexe meervoudige problematiek die niet zelf om hulp vragen, maar wél ondersteuning en zorg nodig hebben.

In Flevoland is een regionale samenwerking opgezet om deze zeer kwetsbare doelgroep van zorgwekkende zorgmijders te ondersteunen. Deze samenwerking is vastgelegd in het Convenant Regionale OGGz Flevoland. Vanuit het Regionaal Meldpunt OGGz is een specialistisch vangnet gevormd voor mensen die niet bij de reguliere zorg aankomen -of zijn uitgevallen- en wel zorg nodig hebben.

Aanbod

Het aanbod vanuit het Regionaal Meldpunt OGGz, Vangnet en Advies, bestaat uit het geven van advies en het coördineren van zorg. De zorgcoördinatoren houden zich bezig met het identificeren en bereiken van zorgwekkende zorgmijders in Flevoland (als het nodig is dezelfde dag nog). De zorgcoördinatoren leggen contact met de inwoner en proberen eerst vertrouwen te winnen. Dit doen zij eigenstandig, met de politie of één van de andere bemoeizorgpartners van GGZ Centraal, Kwintes, Leger des Heils, Triade, Amethyst en het Forensisch FACT van de Oostvaarderskliniek (DJI). Als het contact met de inwoner eenmaal tot stand is gekomen, staat alles in het teken van het toeleiden naar passende zorg, hulp en ondersteuning. We noemen deze vorm van outreachend werken; regionale specialistische bemoeizorg.

Een warme overdracht vanuit de regionale bemoeizorg naar de reguliere (lokale) hulpverlening is van groot belang: juist omdat het gaat om kwetsbare personen die eerder niet bij de reguliere hulpverlening zijn aangekomen of zijn uitgevallen.

Advies en Melden

Zowel burgers als professionals kunnen advies vragen of een melding doen bij het Regionaal Meldpunt OGGz als er sprake is van zorgwekkend en zorgmijdend gedrag in combinatie met meerdere problemen, zoals psychische problemen, zelfverwaarlozing/-vervuiling, verslaving, schulden, (dreigende) dak- en/of thuisloosheid.

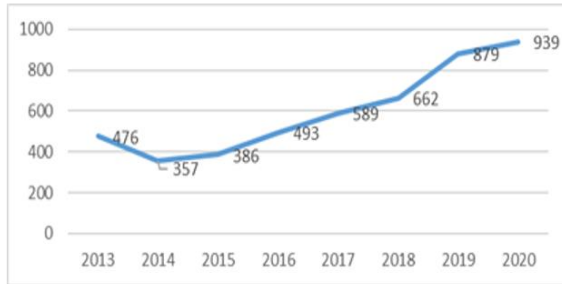
Contactgegevens
Regionaal Meldpunt OGGz

088 – 00 29 15 of meldpuntoggz@ggdflevoland.nl

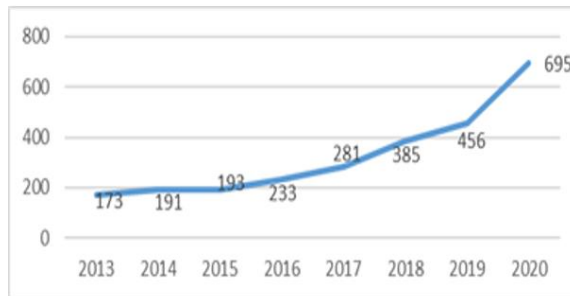

Belangrijke cijfers

Overzicht van de ontwikkeling in het aantal meldingen en adviesvragen over de periode 2013 – 2020

Grafiek 1: Ontwikkeling van het aantal meldingen

Grafiek 2: Ontwikkeling van het aantal adviesvragen

Lokaal en regionaal

De inzet van de regionale specialistische bemoeizorg is gericht op het toeleiden van zorgwekkende zorgmijders naar reguliere hulpverlening en ondersteuning. Alles staat in het teken om deze kwetsbare inwoners te helpen bij het realiseren van een aanvaardbare kwaliteit van leven. Dit komt zowel de persoon zelf, als de leefbaarheid in wijken ten goede. De bemoeizorg richt zich op het verleiden van iemand om reguliere zorg en ondersteuning te aanvaarden, zonder dat daar in eerste instantie motivatie of een hulpvraag van de persoon zelf voor aanwezig is.

Ontwikkelingen

- **Stijging van het aantal meldingen en adviesvragen**
In de afgelopen jaren is sprake van een enorme stijging van het aantal meldingen en adviesvragen dat bij Vangnet en Advies binnenkomt. Het gaat om meldingen en vragen over inwoners waar veel zorgen over zijn en waar eventueel de inzet van specialistische bemoeizorg van de GGD of andere regionale bemoeizorgpartners voor nodig is.
- **Verkenning toekomstbestendige bemoeizorg**
In 2020 is het initiatief genomen om samen met de gemeenten, Vangnet en Advies (GGD) en de regionale bemoeizorgpartners duiding te geven aan de ontwikkelingen die raken aan de stijging van het aantal meldingen en adviesvragen én de stijging van de regionale bemoeizorgtrajecten. Dit heeft geresulteerd in een notitie 'De regionale bemoeizorg: een verkenning van de huidige werkwijze, ontwikkelingen en knelpunten'. Vandaaruit is ingezet op een nadere uitwerking van een aantal actie- en ontwikkelpunten, gericht op wat er nodig is om de regionale bemoeizorg nu en in de toekomst overeind te houden qua capaciteit en qua financiën.
- **Financiën**
Zowel de financiën van Vangnet en Advies (GGD) als van de regionale bemoeizorgpartners staan onder druk. Partners geven aan meer capaciteit te leveren dan waar financiële compensatie tegenover staat. Het knelpunt van toenemende inzet én toenemende kosten is een belangrijk aandachtspunt de komende periode.

Doel

Verslavingshulp biedt inwoners via de Zorgverzekeringswet preventie, begeleiding en nazorg tijdens/na een verslavingsbehandeling. Ook is er hulp aan verslaafden die zijn uitbehandeld en die een gemarginaliseerd bestaan leiden. Vaak gaat het om hulp bij het voorkomen, stoppen of stabiliseren van de verslaving. De preventie richt zich op jong en oud en op het voorkomen of leren omgaan met verslavingen (alcohol/drugs/beeldschermverslaving).

Aanpak

We ondersteunen deze inwoners om waar mogelijk richting een normale leefsituatie te komen. Daarbij blijven zij zoveel mogelijk in hun eigen woonomgeving. Hun behoeften en mogelijkheden staan centraal. Eigen regie, inzet op kansen en het aansluiten bij wat iemand wil en kan, zijn namelijk belangrijke voorwaarden voor herstel.

Tactus Verslavingszorg (hierna: Tactus) en Amethyst Verslavingszorg Flevoland (hierna: Amethyst) hebben in de provincie Flevoland een sterk aanbod in drie pijlers:

1. verslavingspreventie
2. maatschappelijke ondersteuning
3. verslavingsbehandeling

Zij creëren bewustzijn over de risico's van verslavende middelen met voorlichtingsactiviteiten. Daarnaast ondersteunen we met lotgenotengroepen en systeemgesprekken de families die te kampen hebben met een verslaafd gezinslid. We helpen mensen met een verslaving om van hun gebruik af te komen én te blijven. Daarbij begeleiden we cliënten met rehabiliterende zorg en verslavingsreclassering met als doel om op een gezonde, veilige en duurzame manier terug te keren in de maatschappij.

Partners

- Kwintes
- LDH
- GGz Centraal
- Tactus Verslavingszorg
- GGD
- Iriszorg
- Blijf Groep
- POH's
- Politie

Belangrijke cijfers

Er bestaat overlap tussen de verschillende doelgroepen. We zien dat het merendeel (72%) van de dak- en thuislozen verslaafd is. Een aanzienlijk deel (29%) van de plegers van huiselijk geweld is ook verslaafd en deels dak- of thuisloos. De Flevomonitor 2015 meet 3.810 geregistreeerde verslaafden in de regio Flevoland. De populatie bestaat vooral uit autochtone mannen (72% man, 74% autochtoon) met een gemiddelde leeftijd van 38 jaar. Alcoholverslaving komt het meeste voor (37%), gevolgd door softdrugsverslaving (26%). Zo'n 30% van de geregistreeerde verslaafden kampt ook met financiële problemen. In absolute aantallen heeft Almere de meeste geregistreeerde verslaafden. Lelystad heeft relatief de meeste geregistreeerde inwoners in de verlavingszorg.

Casemanagement heel Flevoland 1 ^e helft van het jaar	Geopend	Afgesloten	Lopende contacten (01-01/30-06)
2019	45	61	88
2020	66	84	133
2021	76	76	191

Tabel: Aantal inschrijving casemanagement in Flevoland over 2019, 2020 en 2021.

Flevoland	Geopend 2019 (1 ^e helft)	Geopend 2020 (1 ^e helft)	Geopend 21(1 ^e helft)	Lopende contacten 2019 (01-01/30-06)	Lopende contacten 2020 (01-01/30-06)	Lopende contacten 2021 (01-01/30-06)
Bemoeizorg	68	61	73	102	95	128
Casemanagement	45	66	76	88	133	191
Dienstverlening	21	28	22	38	45	46
Individuele (Stabiliserende) begeleiding	7	2	5	38	22	24
Totaal	141	157	176	266	295	389

Tabel: Aantal inschrijving per programma van de afdeling rehabilitatie over 2019, 2020 en 2021.

Lokaal en regionaal

De bemoeizorg, dagactiviteiten, huiskamervoorziening, casemanagement, DIMS (Drugs Informatie en Monitoringsysteem) en de website drankendrugs.nl plus de daar toebehorende chatfunctie worden regionaal gefinancierd. De preventieactiviteiten van Tactus worden lokaal ingekocht.

Toekomstontwikkelingen

- Ontwikkelen van een droge voorziening voor cliënten die abtinent zijn en geen geschikte plek hebben om naar terug te keren.
- Intensivering van de inzet van de ambulante verslavingszorg en preventieve activiteiten om verslaving te voorkomen.
- Intensiveren van de verslavingszorg bij inwoners in de maatschappelijke opvang en het beschermd wonen.
- Ontwikkelen van een gedeelde visie op multiproblematiek, zodat problemen op alle leefgebieden tegelijk kunnen worden aangepakt.
- Toepasbaar maken van het aanbod voor inwoners met een licht verstandelijke beperking (LVB).